

Ks. Bogusław NADOLSKI TChr, *Chrystus pośród was – nasza nadzieja chwały. Hasło 51. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego na Filipinach 25 – 31 stycznia 2016*, Kraków 2015, Wydawnictwo Salwator, ss. 89.

Eucharystia, w której realnie obecny jest na sposób substancjalny Chrystus Pan, stanowi centrum życia Kościoła. To ona jest swoistym źródłem i szczytem życia wspólnoty wierzących w Jezusa z Nazaretu. Jedną z form rozwijania pobożności eucharystycznej są kongresy eucharystyczne. Pierwszy z nich odbył się z inicjatywy Emilii Tamisier we francuskiej miejscowości Lille w dniach od 28 do 30 czerwca 1881 roku. Uroczystościom przewodził bp Monnier. Wydarzenie to zgromadziło około 8 tysięcy osób nie tylko z Europy, ale także z innych kontynentów. Od tamtego wydarzenia kongresy eucharystyczne na skalę międzynarodową odbywają się w miarę regularnie, przeważnie w odstępach od roku do około 4 lat. Na ich program składa się zarówno element przyczyniający się do wzrostu duchowości, jak i element formacyjny. Pierwszy z nich przybiera formę nabożeństw lub procesji eucharystycznych, drugi zaś obejmuje sesje naukowe lub konferencje podejmujące teologiczny zamysł nad tajemnicą Eucharystii, jak i pastoralne implikacje kultu Chrystusa Eucharystycznego.

Pod koniec stycznia bieżącego roku na Filipinach odbył się kolejny kongres eucharystyczny o zasięgu międzynarodowym. Jego hasłem były słowa: „Chrystus pośród was – nasza nadzieja chwały” (Kol 1, 27). Próby wyjaśnienia jego dokonał ks. prof. dr hab. Bogusław Nadolski w recenzowanej publikacji.

Książkę rozpoczyna wprowadzenie, w którym Autor pokrótce zarysował historię zjawiska, jakim są kongresy eucharystyczne. Powołując się także na wypowiedź obecnego Biskupa Rzymu, ks. Nadolski ukazał związek pomiędzy Eucharystią a cnotą nadziei chrześcijańskiej. Wyjaśnił także znaczenie poszczególnych elementów kongresowego logo. Po części wstępnej następują dwa rozdziały. Pierwszy z nich podejmuje tematykę relacji wierzących chrześcijan z Chrystusem. Odnosi się do pierwszej części hasła: „Chrystus pośród was”. *Communio* z Chrystusem stanowi rzeczywistość wielowymiarową. Zostaje ona zainicjowana podczas samego aktu zaistnienia człowieka na obraz Trójcy Przenajświętszej i przez fakt obmycia wodą chrzcielną. Wtedy właśnie – jak zaznacza Autor – otrzymujemy tożsamość dzieci Bożych. Ks. Nadolski

zwraca również uwagę na wspólnotę z Panem wypływającą z Eucharystii, w której nie oddaje się czci „konsekrowanym postaciom chleba i wina”, lecz osobowemu Chrystusowi. Wielowymiarowość komunii z Synem Bożym przejawia się również przy stole słowa Bożego. Autor odnosząc się do antycznych tradycji chrześcijańskich i *Magisterium Ecclesiae* podejmuje starania, by ukazać znaczenie Biblii w życiu religijnym chrześcijan. Wśród wyrazów wspólnoty z Wcielonym Słowem Boga został podjęty temat komunii sakramentalnej. Ks. Nadolski ukazuje ją w aspekcie anabatycznym i pneumatologicznym – jako dzieło Ducha Świętego o charakterze uniwersalnym. Autor zwraca uwagę również na fakt, że komunie tworzy wspólnota liturgiczna. Przyjęta w niej Eucharystia uzdalnia do miłości wobec potrzebujących, miłości uniwersalnej, przekraczającej granice. W omawianej publikacji nie został pominięty także wspólnototwórczy charakter adoracji Najświętszego Sakramentu. W niej poprzez modlitwę człowiek podlega uświęceniu, a Bóg odbiera należną Mu chwałę. Zakończenie pierwszego rozdziału stanowi medytacja nad modlitwą *Anima Christi*.

Drugi rozdział zatytułowany jest: „Chrystus – nadzieja chwały”. Podejmuje on tematykę cnoty nadziei i jej znaczenia w obecnych czasach. Autor zauważa problem zaniku tematu nadziei we współczesnym przepowiadaniu. Brak ten stanowić może poważny problem, gdyż jest ona integralnym elementem logiki wiary. Skutkiem tego „niekompletnego” przepowiadania jest niewłaściwy obraz tej cnoty w świadomości wiernych. Ks. Nadolski w swej publikacji ukazuje, że źródłem nadziei jest Chrystus. W Nim staje się ona niezawodna. Autor wymienia także biblijne symbole, które mają zobrazować rzeczywistość nadziei. Rozważania kończy modlitwa skierowana do Najświętszej Maryi Panny autorstwa M. Skwarnickiego.

Publikacja ks. Nadolskiego ma wiele zalet. Pierwszą, którą należy przytoczyć, jest bogata literatura źródłowa. Autor powołuje się na źródła patrystyczne (Tertulian, św. Augustyn), scholastyczne (św. Tomasz z Akwinu) i współczesne *Magisterium Ecclesiae* (dokumenty Soboru Watykańskiego II, encykliki). Korzysta z literatury polskiej i zagranicznej, zwłaszcza niemieckiej. Publikację cechuje przystępny język, dzięki czemu jest ona dostępna dla szerokiego grona odbiorców. Książka ma charakter formacyjny – pogłębia rozumienie komunii, Eucharystii i znaczenia cnoty nadziei w życiu chrześcijańskim.

Niewątpliwym mankamentem tej publikacji jest dysproporcja pomiędzy rozdziałami. Pierwszy rozdział obejmuje niemalże 40 stron, drugi – niecałe 20. Wydaje się, że autor nie wyczerpał tematu drugiego rozdziału. Poszczególne części pierwszego rozdziału także nie zachowują proporcji pomiędzy sobą.

Podsumowując należy zaznaczyć, że publikacja księdza Nadolskiego ma wiele zalet, które świadczą o jej wartości. Szeroki zakres literatury umożliwia ujęcie tematu w sposób w miarę pełny. Przystępny język sprawia, że książka nie jest przeznaczona wyłącznie dla wąskiego grona specjalistów z zakresu teologii. Temat chrześcijańskiej nadziei co prawda nie został wyczerpany, jednak książka z założenia nie pretendowała do tego, by stanowić kompendium wiedzy z tego zakresu, lecz jedynie zwięźle ująć temat, który wpływał z aktualnych wydarzeń w Kościele. Publikacja ks. Nadolskiego jest zatem godna polecenia dla wszystkich, którzy chcą pogłębić swoją chrześcijańską formację.

kl. Adam Młynarczyk
Częstochowa, WSD